

Вісневська Н.С.

студент,

Національна академія внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДАННЯ ШЛЮБУ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

У сучасній правовій науці, в сімейному законодавстві дедалі частіше застосовується поняття «шлюби міжнародного характеру» або «шлюби за участю іноземного елемента». Наявність у відносинах іноземного елемента в різних його проявах ставить питання про визначення матеріального права певної країни, яке буде застосовуватися до регулювання цих відносин.

Умови укладання шлюбу в різних державах досить часто можуть не співпадати, внаслідок чого шлюб, укладений з дотримання усіх вимог в межах певного правопорядку, зовсім не обов'язково буде визнаний у іншому.

Особи, які в одній країні вважаються подружжям, в іншій країні можуть розглядатися як такі, що спільно проживають поза шлюбом. А це породжує різні правові наслідки. Таке явище виникає через відмінність в колізійному і матеріальному праві, що регулюють питання укладання шлюбу.

Встановлення колізійного регулювання права на укладання шлюбу є предметом статті 55 Закону України «Про міжнародне приватне право», яка передбачає, що право на шлюб визначається особистим законом (ст. 16 Закону України «Про міжнародне приватне право») кожної з осіб, які подали заяву про укладання шлюбу [2].

Згідно статті 58 Закону України «Про міжнародне приватне право» шлюб між громадянами України, шлюб між громадянином України та іноземцем, шлюб між громадянином України та особою без громадянства, що укладений за межами України відповідно до права іноземної держави, є дійсним в Україні за умови додержання щодо громадянина України вимог Сімейного кодексу України щодо підстав недійсності шлюбу. Шлюб між іноземцями, шлюб між іноземцем та особою без громадянства, шлюб між особами без громадянства, що укладені відповідно до права іноземної держави, є дійсними в Україні.

Одночасно, необхідно зазначити, що існують численні істотні розходження у законодавстві різних країн щодо вимог, яким повинна відповідати процедура оформлення шлюбу [3, с. 189].

Досягнення шлюбного віку особами, які бажають одружитися, передбачене правовими джерелами всіх держав. У більшості з них вік шлюбного повноліття нижчий від віку загального повноліття. Шлюбний вік для жінок здебільшого нижчий, ніж для чоловіків. У різних державах цей вік неоднаковий. Наприклад, стаття 10 Кодексу Республіки Казахстан про шлюб та сім'ю теж встановлює шлюбний вік для чоловіків та жінок у 18 років. У США залежно від штату вік для вступу до шлюбу коливається для чоловіків від 14 до 18 років, а для жінок від 13 до 17 років. у різних провінціях Канади шлюбний вік коливається від 16 до 19 років.

Реєстрація шлюбу в Україні регулюється Сімейним кодексом України. Згідно статті 22 Сімейного Кодексу шлюбний вік для чоловіків та жінок встановлюється у 18 років. Особи, які бажають зареєструвати шлюб, мають

досягти шлюбного віку на день реєстрації шлюбу. Законодавство передбачає випадки, коли шлюбний вік може бути зменшено. Згідно статті 23 Сімейного кодексу України за заявою особи, яка досягла шістнадцяти років, за рішенням суду їй може бути надано право на шлюб, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам.

Згідно з частиною 3 статті 21 Сімейного кодексу України релігійний обряд шлюбу не є підставою для виникнення у жінки та чоловіка прав та обов'язків подружжя. Проте релігійні шлюби є досить поширеними в багатьох країнах світу [1]. Наприклад, в ісламських країнах реєстрація шлюбів відбувається відповідно до Корану.

У деяких країнах існують расові обмеження, неможливість укладення шлюбу без згоди на те батьків. Згідно з чинним законодавством України такі шлюби визнаються дійсними на території України. Але на території країни, де існують такі заборони і обмеження шлюбу, може бути невизнаним, якщо про інше не було укладено міжнародного договору.

Згідно з частиною 1 статті 25 Сімейного кодексу України жінка та чоловік одночасно можуть перебувати лише в одному шлюбі та мають право на повторний шлюб лише після припинення попереднього шлюбу. Водночас у країнах, що проповідують іслам, полігамність серед чоловіків передбачена на законодавчому рівні. На території України полігамність є однією з причин визнання шлюбу недійсним.

Шлюб між громадянином України та іноземцем, укладений за межами України, визнається дійсним незалежно від процедури його оформлення. Якщо закон держави, в якій реєструється шлюб, допускає його релігійну форму або визнає дійсним фактичний шлюб, немає підстав для визнання такого шлюбу недійсним і в Україні [4, с. 254].

Список використаних джерел:

1. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. // ВВР. – 2002. – № 21-22. – Ст. 135.
2. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. // ВВР. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
3. Калакура В. Колізійне регулювання укладення шлюбу з участю іноземного елемента [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/5720/%C2>.
4. Кожевникова В. О. Правове регулювання визнання дійсності шлюбів, укладених громадянами України за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Kyuv/2010_1_1/15.pdf.